

Christian Mondrup

Fem sange med klaverakkompagnement
til tekster af Jeppe Aakjær

Tilegnet Mette Ejsing

INDHOLD

Forord	4
Jenn' Hjemm	5
Jens Hans Hywlbør	7
Jawn Humør	9
Gammel Kjærlighed	11
Løwn og Sand	13

Forord

Alle teksterne til disse sange er skrevet af Jeppe Aakjær på Sallingegnens dialekt. Som så mange andre af hans tekster rummer de på én gang poesi og politik i deres beskrivelse af dagligliv og livssyn i det landlige proletariat i tiden omkring slutningen af det 19. århundrede.

I alle sangene bortset fra Gammel Kjærlighed har jeg tekstlagt et begrænset antal strofer og aftrykt de resterende.

Som forlæg for teksterne har jeg benyttet Jeppe Aakjær: Samlede Digte, bind I–III, København 1947. Jenn' Hjemm findes i bind I, side 174, Jens Hans Hywlbør i bind II, side 219, Jawn Humør i bind II, side 36, Gammel Kjærlighed i bind I, side 264 og Løwn og Sand i bind I, side 24.

Jen' Hjemm

Christian Mondrup

1. Æ Blaan - ner de dry - wer, og æ
 2. Æ Suel ___ den skjenner, og æ
 3. Æ Gord blywer gam - mel, æ
 6. Æ Vief ___ hun skri - ger, og æ

4

Swaan - ner de fly - wer, og æ Fowl ___ de flok - kes i æ Kjâr; æ
 Skyg ___ den gjen - ner, og æ Kokk ___ de gaa - ler saa glaad; æ
 Laad kryk - ker sam - mel, og æ Sals haar en Klink ___ i si Dar; æ
 Blæst ___ den sti - ger, og æ Pop - ler haar tront ___ med aa swing; æ

7

Blaad ___ de sal - der, og æ Hawl ___ de ral - der, og æ Blæst den tar ___ i æ
 Plejl ___ den pik - ker, og æ Klokk ___ den dik - ker, og æ Ugl - hun sej - jer o æ
 Tæk - ki er røwn, ___ æ ___ Fløj den er fløvn, ___ og æ Gowl den hwæ - ler te
 Regn ___ den pil - rer og æ Vild - gjæs hwil - rer, og æ Ugl hun let - ter o æ

10

Dar. Men a sej - jer ind ved æ Skyw og
 Laad. Men a ska wal hold mæ i Rumm, for
 Nar. Men hwad vil ett hæld og for - fald, om
 Ving. Ja, Ung - dom og Gled de er henn, og

13

ta - rer æ Døg af mi Rud; for nær en æ gam - mel, og æ
 ind er det mjest af mi Gled; nær fost det slaar ind med aa
 Naa - dens Vis - dom ska raad! Faar a wal end aal - le æ
 Som - me-rens Daw de er drøwn, og den der ett mir faar en

16

Kno - ger er styw, er ind saa laant be - jer end ud.
 bus af Nordowst, saa bly - wer æ Brok i hans Red.
 Kuk - mand aa hør, a hõt ham da fost baag æ Laad.
 Lær - ki aa hør, han tin - ker paa dem, der er fløwn.

4.   Ja, her haar a sungen,
          og her haar a sprungen,
og her haar a hat mi Kon Gled;
          og her haar a sowed,
          og her haar a plowed,
saa snar æ Tiddaws war tered;
          og her haar a gavn med mi Maag,
          og her haar a funden mi Fød,
og her haar a tavn mod det bette Krumm Hjemm,
          ilav mi Forælder de død.

5.   Mi Faar satt Snaare,
          mi Muer hun kaare
imell hun gik med æ Ryw;
          men da de bløw kroged,
          og æ Øwnsyn doged,
de so som no a, ved æ Skyw;
          de listed sæ ud te æ Hjørn;
          der kund de saa knøw sto og kig;
no legger de inden æ Kjerregordstett
          ledt nurden den sønde Dig.

Jens Hans Hywlbør

Christian Mondrup

The first system of the score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef, starting with a whole rest. The middle staff is the right-hand piano accompaniment in treble clef, and the bottom staff is the left-hand piano accompaniment in bass clef. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 6/8. The piano accompaniment begins with a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes.

4

1. Jens Bruus han haa*j* in - gen an - ne Vogn end en Hywl - bor, -

The second system continues the piece. It features a vocal line with the lyrics "1. Jens Bruus han haa*j* in - gen an - ne Vogn end en Hywl - bor, -". The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns. A repeat sign is present at the beginning of the system.

8

men han war kjend øwr æ hie - le Sogn for hans Hywl - bor. -

The third system continues the piece. The vocal line has the lyrics "men han war kjend øwr æ hie - le Sogn for hans Hywl - bor. -". The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns.

12

Den fløjt som Ry - ler en Rusk - regnsnæt, den tut for Ti - er, den

The fourth system continues the piece. The vocal line has the lyrics "Den fløjt som Ry - ler en Rusk - regnsnæt, den tut for Ti - er, den". The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns.

fløjt for Fjedt, Jens hans Hywl - bor, — Jens hans Hywl - bor. —

2. Jens Bruus han hint hans Ywlbrændmen hjem
po hans Hywlbør,
og det was nøj der haaj Fynd og Klem,
— spør æ Hywlbør!
Dér lo hans Wanter, dèr hwilt hans Dunk.
dér gik han sjel lisse strøg og strunk
baag hans Hywlbør,
baag hans Hywlbør,
3. Jens Bruus han tyt sæ en holden Mand
baag hans Hywlbør,
og spyt teframm øwr en javn Tønd Land
fræ hans Hywlbør.
No haaj han Edels og Hus og Skywl,
og brændmen nok til en kristle Ywl
po hans Hywlbør,
po hans Hywlbør.
4. Da Jens war landed paa Dosbjærg Bakk
med hans Hywlbør,
Da drap æ Swed fræ hans Haag og Nakk
i hans Hywlbør.
“Harens!” raaft Jens. “Kluk-Klunk!” swor æ Dunk,
og niedad skor æ med Skump og Skunk
i hans Hywlbør,
i hans Hywlbør.
5. Det tyt æ Hund’ war for gløj en Vals
med en Hywlbør;
der hwirt en Kytter fræ hwer en Sals
mod hans Hywlbør.
De Kløj dje Gummer mod Jens hans Bjenn,
saa no begynd sgi æ Bruus aa skjenn
med hans Hywlbør,
med hans Hywlbør.
6. Det *peef* og klawed sæ uden Ro
fræ æ Hywlbør;
det war en Jammer aa hør opo
aa en Hywlbør!
Æ Dunk den hopped i hyw Galop,
æ Bruus strat ud, men æ Hund holdt Trop
med æ Hywlbør,
med æ Hywlbør.
7. Med Jet begynd æ aa vrikk og wakk
i æ Hywlbør;
får Jens han nowed æ Bund aa æ Bakk,
støt æ Hywlbør.
Æ Værk stod still, det ga ett en Mjav;
æ Dunk — den trilt ad en Mergelgrav
uden Hywlbør,
uden Hywlbør.
8. Jens Bruus han so paa en Knold og græd
uden Hywlbør:
“Mi Ywlbrændmen — no legger æ dér
— og mi Hywlbør — !
Mi Lyng mo bjerres i Mues og Hied;
men Dæwlen skuld da hint Brændmen mier
po en Hywlbør,
po en Hywlbør!”

Jawn Humør

Christian Mondrup

1. A bowr her - u - de
 2. Med Greef og Skovl hwer
 5. Vild Fat - te - folk kuns
 6. Men jawn Hu - mør te

4
 o æ Hie en hal Mils Vej te Ø - - ster, der haar a Lov aa
 Daw - sens Daa en gor og af - fen - si - - rer, og a er gløj, og
 støtt hin - aan, mod hwad der søn vil gnav wos, saa skuld I si, hwor
 daw - le Sled det mo no aal - le fat - - tes, hwis ett en ska go

8
 spild mi Tie og spytt saalaant, a ly - - ster. Mi Bøen ka lieg om -
 a er glaa, hwor an - ner gro - ve - li - - rer; for ha en Sind saa
 vi sku kraan og aal - le mi - e klav wos. Men Smo - folk ved ett,
 fræ æ Bed og aalt - for tid - le mat - tes; *den* fæk a med mæ

12

kring æ Damm og trim - mel To med Kaa - - ren; mi
 lær - ki - let, en bet - te Kwind, en yn - - der, og
 hwad de kan, får de stor te æ Ham - - mel; de
 fræ æ Red - mi jen - nest Ar - paart wa' - - e - den

15

Aw - tes-kuen ku gjør det samm, skjønt hun er styw - le - laa - - ren.
 spis sæ mæt og slid sæ træt, det pas - ser wal for Bøn - der.
 kund jo løwt æ hie - le Land, saatt de dje Ryg - ge sam - mel!
 för mi Bøen laa i dje Kled nær de skal ad æ Da - - e.

19

1-3. 4.

3. Mi Nobo aalle nue Tid Aas
 war med de drutt hæ dovnle;
 han haar en Bøl og a en Hos,
 tho saa læ vi jo Vovnle;
han gjør for mæ en Søndesbied,
 imen hans Støwt *a* stander;
 han hjælper mæ, a hjælper Pie,
 søn hjælper vi hweranner.

4. Og haar mi Kuen en hægen Bej,
 saa ska jo Pies smag'e,
 og Pies sender lisse rej
 en Kovring, næ *de* baage:
 og somtid med en jenle Dram
 en sier hinaan tegue;
 tho byd det ledt er ingen Skam,
 næ ett en haar det stue.

Gammel Kjærlighed

Christian Mondrup

1. Vi er blø - wen nøj aal - dre, Kræn
2. Det war alln i æ Fø - sten, Kræn
3. Ka do how, te do kyst mæ, Kræn
4. Aa, saa jen - le en haar æ, Kræn

4
Nar - gaard, og wor øwn ka ett wal skimm æ Dar, og wor
Nar - gaard, da — war vi en bit - te Graan lin, Og wor
Nar - gaard, en — Søn - de, a band dæ di Kled? A ved
Nar - gaard, og saa laang - le æ Daw læ sæ slid! Men en

7
Kin - der er gro, og wor Hin - der er blo, og vi spil - der æ Mad aa æ
Øwn de war klaa, og wor Tan - ker war glaa, og wor Klej - mon war flun - kend og
aal - le nø Daa, a haar wot snaar saa glaa, og i - no kan æ græd ve mi
tar jo si Torn, og en bæ - rer si Born, saa - læng en maa her gaa og

10

Far, Vi er blø - wen nøj sto - gend, Kræn Nar - gaard, og æ
 fin. Aa, saa - møj en tyt om dæ, Kræn Nar - gaard, nær do
 Gled. Men si Sind - law den hwer - rer, Kræn Nar - gaard, og *wor*
 strid. - Læ wos saa komm te Stum - len, Kræn Nar - gaard, og for -

13

Kjep den maa værr for æ Bjen, og æ Væg maa gi Støtt, nær æ
 mødt mæ der - nied i æ Kjar, og do løwt mæ i - land ø - wer
 Suel gik jo snaar for en Blaen; for som Wand skjel - ler Hy - ja som
 glemm, hwad der ett ka wær alln! - Ka *do* skimm, om æ Hyld i - no

16

Træ - sko ska flytt, og æ Fued maa ta wor o æ Stjen.
 Vil - der og Wand - for æ Eng - i war sjal - den ret tarr.
 Him - me - lens Sky, saa — skjel - les jen Ven fræ en - aan.
 staar med si Fyld, for de se - jer, æ Blaad ska wær faldn.

Løwn og Sand

Christian Mondrup

4

1. Tho wal er a en sim - pels Mand, der
3. A fraa - ger ett den mind - ste Krumm om
6. En Grev er faa - le høt paa Stro, a
10. Ja nok er a en fat - te Mand, det

7

haar kuns lidt aa fred: en Hus paa nap - le
Guld og Grun - kers Lyst, ett hwad du bæ - rer
ka nap kikk der - op; *hans* Dragt er laa med
mo a tit be - kjend! mi Ryg tar Kuld, mi

10

en Tønd Land, en Kow, en Kal, en Bed. Wor Brød er bar, wor
 i di Lomm, men næ - rer i di Bryst; staar der en Us - ling
 Sil - ki - tro, *min* slov - rer om mi Krop. Men læ ham rid wos
 Støwl tar Wand, mi Peng foer jawn - le End; mi Kuen mo legg med

14

Til - me tar, vi Folk ve'æ U - der - rand; te
 i di Hjat, en Dos - ker baag di Pand, da
 Smo - folk nied og lurk af Gyl - den - Kand, hans
 Halm te Lej og malk te frem - med Spand; - men

17

der - for vi er min - der ward, er mi - e Løwn end sand. _____
 er di Peng, di Rang, di Skat laant mi - e Løwn end sand. _____
 Stads, hans Fjas, hans Mue - de - hied er mi - e Løwn end sand. _____
 der - for læ sæ spark og trøj ska blyw mie Løwn end sand! _____

2. Wal mo den fatte ta hans Skrop
 hwor Peng ka klaar det mjest,
 hwor den de løwter høttest op,
 er den, der haar de flest.
 Ja, Peng ka laan den down en Pud
 og fyld en Fraaders Spand,
 men te de ka gjør Mænd af Klud
 er mie Løwn end sand.
4. Det war jo da en sølle Mand,
 hwor *saa* hans Taal haaj Vægt,
 der fræ hans Stud sku hint Forstand
 og fræ hans Hejst Respægt;
 fand han saa Vej te Kongens Burd,
 ja, sjel te fremmed Land,
 er al hans Tragten, Lyw og Urd
 møj mie Løwn end sand.
5. Og haar du wot en syndig Slog,
 mod Fattefolk en Hwal,
 æ Præjst vil rues dæ, for og baag,
 blot der betaales wal;
 men er æ nu ett mie end stræng,
 ja næjsten aa forband:
 Den Rues, der koster aalflest Peng,
 er mie Løwn end sand.
7. De Pisk, som han og hans haar laa
 i Wolker paa *wor* Ryg.
 de vender wal tebaag en Daa
 med Klem og Attertryk.
 Vi sejler med en Krown i Mast,
 men Mand og Skif maa strand,
 hwis det, vi fører i wor Last,
 er mie Løwn end sand.
8. Aah, Lykkens Ævler smides ue.
 for wos aa tykk, iblind;
 jæn fand en rødden, jæn en sue,
 enaan dem rød og trind;
 jæn fæk en Lispund, jæn en Kwint,
 jæn ber, enaan maa band;
 te *de'er* som Worherr haar tint.
 er mie Løen end sand.
9. Nej, vi foer hjælp wos sjel af Syk
 og ett blyw mutt og matt,
 ihwad der tynger paa wor Ryg
 og klemmer om wor Hjat.
 Ka do ett gaa med lapped Trøj
 og livvel løwt di Pand,
 da er di Ward kuns Pyt og Pøj
 og mie Løwn end sand.